

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

URED ZA UPRAVLJANJE KVALITETOM

Priopćenje za medije

Tribina

Kako nastavnici ocjenjuju kvalitetu nastave i uvjete rada?

Srijeda, 30. siječnja 2008. godine u 15 sati

Ured za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, Dvorana III

Drugu godinu za redom Sveučilište u Zagrebu provelo je anketu za samoprocjenu rada nastavnika i procjenu uvjeta rada. Svrha ankete bila je omogućiti nastavnicima da sami **procijene zadovoljstvo** različitim aspektima svog nastavnog rada te **uvjete u kojima izvode nastavu**.

Jedna od temeljnih pretpostavki za uključivanje u europski prostor visokog obrazovanja je **uvođenje sustava za upravljanje kvalitetom u institucije visokog obrazovanja**. Upravljanje kvalitetom podrazumijeva **trajno praćenje i vrednovanje svih procesa u radu visokoškolske institucije** te nastojanje da se kvaliteta kontinuirano poboljšava u skladu sa zadanim standardima. Bolonjski proces pretpostavlja redovito periodičko provođenje vrednovanja i jedan je od osnovnih preduvjeta za **međunarodno priznavanje diplome**.

Važan čimbenik koji govori o kvaliteti nastavnog procesa su svakako uvjeti u kojima se nastava odvija (prostor, tehnička oprema, broj i interes studenata i dr.), ali se ne smiju zaboraviti i ostali koji utječu na kvalitetu nastave kao što su mogućnosti nastavnika za edukaciju u području nastavnih vještina, izvannastavne obaveze i dr. Ovom anketom sveučilište je željelo zahvatiti zadovoljstvo nastavnog osoblja uvjetima u kojima se nastava odvija te koje su potrebe i mogućnosti za unapređenje kvalitete nastavnog rada.

Anketa je provedena putem interneta na kraju akademske godine 2006./2007., a u njoj je sudjelovalo **327 nastavnika s 21 fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**. Nastavnici su vlastitu izvedbu nastave procijenili prosječnom ocjenom 4,1, dok su odnos sa studentima procijenili ocjenom 4,5. Ovi rezultati su nešto viši od prosječnih ocjena kojima su studenti ocijenili rad nastavnika, ali su u procjeni nekih specifičnih aspekata nastave nastavnici bili kritičniji prema vlastitom radu u odnosu na studentske procjene.

Procjenjujući **različite faktore koji utječu na kvalitetu** izvedbe nastave nastavnici su najmanje zadovoljni **predznanjima studenata** (aritmetička sredina $M=2,64$), **brojem studenata u odnosu na raspoložive kapacitete** ($M=3,39$), motivacijom studenata ($M=3,44$), prostorom i tehničkim uvjetima za izvođenje nastave ($M=3,49$), dok je najvišu ocjenu u ovom skupu pitanja dobila kvaliteta suradnje s ostalim nastavnicima koji sudjeluju u izvedbi kolegija ($M=4,41$).

Procjenjujući zadovoljstvo izvedbom nastave nastavnici su kritični prema mogućnostima za kontinuiranu provjeru znanja studenata ($M=3,81$), te odnosom količine nastavnih sadržaja prema predviđenoj satnici ($M=3,82$), dok su realizaciju općih ciljeva kolegija procijenili s 3,41. U prosjeku nastavnici su realizirali 93% predviđenog programa.

Prema mišljenju nastavnika uvođenje Bolonjskog procesa različito je djelovalo na kvalitetu nastave - 31,6% nastavnika smatra da je nastava jednake kvalitete kao i ranije, da je nastava bolja smatra 24,7% nastavnika, dok 20,7% nastavnika smatra da za sada nema promjena ali da su ove promjene preduvjet za kvalitetniju nastavu u budućnosti. Svega 13,2% nastavnika navodi da je nastava sada lošija, ali se većina slaže da najveći dio problema s nastavom nije uzrokovan Bolonjskim procesom već da postoji od ranije.

Nastavnici su bili samokritični u procjeni različitih metoda i postupaka koje imaju priliku koristiti u nastavi. Nastavnici **nisu zadovoljni koliko koriste suvremene oblike nastave** (nasuprot klasičnoj *ex chatedra* nastavi) i tu si daju ocjenu $M=3,65$, usmjerenost nastave na pojedinog studenta također u sadašnjim uvjetima nije zadovoljavajuća pri čemu samoprocjena nastavnika iznosi $M=3,68$. Nastavnici nisu zadovoljni korištenjem strategija motiviranja studenata ($M=3,77$), dok je korištenje suvremenih tehnologija u nastavi dobilo ocjenu $M=3,9$. Najvišu ocjenu nastavnici su dali poticanju studenata da razmišljaju kritički i analitički o gradivu ($M=4,1$), **stvaranju pozitivne atmosfere za rad** ($M=4,26$) te **poticanju studenata na aktivno sudjelovanje i postavljanje pitanja** ($M=4,29$).

Treba naglasiti da su nastavnici procjenjujući pojedine aspekte izvedbe nastave **bili kritičniji od ocjena koje su im dali studenti**.

Većina nastavnika (oko 70%) navodi da su **zainteresirani za različite oblike stručnog usavršavanja u području nastavnih vještina te vrednovanja znanja**, odnosno ishoda obrazovnih procesa.

U anketi su nastavnici imali priliku navesti što smatraju izvorima poteškoća u nastavi, što smatraju osnovnim kvalitetama svojih kolegija, te za što smatraju da bi poboljšalo opću kvalitetu nastave.

Na **prolaznost studenata** na ispitima prema mišljenju nastavnika najviše utječu slaba predznanja studenata, često puta niska motivacija, te preopterećenost drugim obavezama.

Nastavnici navode da bi na poboljšanje kvalitete nastave, između ostalog, utjecalo smanjenje grupa studenata, bolja organizacija nastave, bolji tehnički preduvjeti, mogućnosti za edukacije iz pojedinih područja nastavnih vještina, veća motivacija studenata te više vremena za pripremu nastave.

Treba naglasiti da je Sveučilište u Zagrebu uvođenjem sustava za upravljanje kvalitetom, te vrednovanjem vlastitog rada, napravilo iskorak, budući da je analiza vlastitog rada, uočavanje pozitivnih procesa kao i problema u radu, pretpostavka za opće poboljšanje kvalitete te skoro uključivanje u europsko tržište znanja.

Pitanja u provedenoj anketi bila su podijeljena u sljedeće kategorije:

- a) Samoprocjena rada nastavnika/nastavnice na zadanom kolegiju
- b) Procjena uvjeta za izvedbu nastave
- c) Procjena nekih aspekata izvedbe nastave
- d) Utjecaj provedbe Bolonjskog procesa na kvalitetu Vaše nastave
- e) Odnos sa studentima
- f) Potrebe za stručno usavršavanje
- g) Kakva je prolaznost studenata na ispitima i može li se ista poboljšati

Procjene nastavnika povezane su s ocjenama kojima su studenti vrednovali rad nastavnika

Na tribini **Kako nastavnici ocjenjuju kvalitetu nastave i uvjete rada?** su predstavljeni rezultati *on-line* ankete u kojoj su nastavnici procijenili uvjete rada i kvalitetu vlastitog rada u akademskoj godini 2006./2007. Nakon predstavljanja rezultata *on-line* ankete, na tribini je uslijedila rasprava vezana za pitanja koliko su nastavnici zadovoljni uvjetima rada koje je donio Bolonjski proces, kako je isti utjecao na kvalitetu nastave, koliko se podudaraju procjene nastavnika i studenata o kvaliteti nastave, što bi trebalo učiniti kako bi se ista poboljšala i na koji način Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Sveučilište, fakulteti i nastavnici mogu poboljšati kvalitetu nastave.

Priopćenje sastavio Ured za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu.

Kontakt za novinare:

Tamara Dagen
Ured za odnose s javnošću Sveučilišta u Zagrebu
Mob. 099 4564 443